

په قهت بر رساله!

< الأویغوریه - ئویغورچه - uyghur >

د. ناجی ئىبنى ئىبراهىم ئەلئەرفه ج

تەرجىمە قىلغۇچى: سەيپىددىن ئەبۇ ئابدۇلئەزىز
تەكشۈرۈپ بېكىتكۈچى: نىزامىددىن تەمكىنى

رسالة واحدة فقط!

د. ناجي بن إبراهيم العرفج

ترجمة: سيف الدين أبو عبد العزيز

مراجعة: نظام الدين تمكيني

په قهت بر رساله!

ئىخلاس ۋە سەھىيەت بىلەن ھەققەتنى ئىزدەنگۈچىلەرگە،
ساغلام ئەقىل ئىگىلىرىگە بېغىشلايمەن.

مۇندەرىجە

- 3..... ئوقۇشتىن ئىلگىرىكى سوئاللار
- 4..... تېمىنىڭ ئاساسى مەزمۇنى
- 13 مۇقەددەس كىتابتا ئاللاھنىڭ بىرلىكى (ئەھدۇل قەدىم) .....
- 14 مۇقەددەس كىتابتا ئاللاھنىڭ بىرلىكى (ئەھدۇل جەدىد) .....
- 15 قۇرئان كەرىمدە ئاللاھنىڭ بىرلىكى .....
- 16 خاتىمە .....

ئوقۇشتىن ئىلگىرىكى سوئاللار:

- 1- «پهقەت بىر رسالە» ناملىق بۇ ئەسەردىن نېمە مەقسەت قىلىنىدۇ؟
- 2- مۇقەددەس كىتاب بۇ ھەقتە نېمە دەيدۇ؟
- 3- بۇ ھەقتە قۇرئان كەرىم نېمە دەيدۇ؟
- 4- ئاخىرىدا سىزنىڭ قارىشىڭىز قانداق؟

تېمىنىڭ ئاساسى مەزمۇنى:

ئاللاھ تائالا ئادەم ئەلەيھىسسالامنى ياراتقان ئىنسانىيەت تارىخىدىن تارتىپ ئۇلارنى بىر ئاساسقا يىتەكلەش ۋە ئۇلارغا مەزكۇر ئاساسنى ئەسلىتىش، نەتىجىدە ئىنسانىيەتنى توغرا يولغا قايتۇرۇش ئۈچۈن، يەككە-يېگانە رەب سۇبھانەھۇ ۋەتەئالا ئادەم، نۇھ، ئىبراھىم، مۇسا، ئىسا، مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام (ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن) غا ئوخشاش پەيغەمبەر ۋە ئەلچىلەرنى ئەۋەتتى. بارلىق پەيغەمبەرلەر ئوخشاش ئاساسقا ئىگە «ئىبادەتكە لايىق بولغان ھەقىقىي ئىلاھ بىردۇر، ئۇ ئاللاھقا ئىبادەت قىلىڭلار» دېگەن رسالەنى يەتكۈزۈش ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسەتتى.

«ئىبادەتكە لايىق بولغان ھەقىقىي
ئىلاھ بىردۇر، ئۇ ئاللاھقا ئىبادەت
قىلىڭلار.»

ئىبادەتكە لايىق بولغان ھەقىقى ئىلاھ بىردۇر، ئۇ ئاللاھقا ئىبادەت قىلىڭلار.

بۇ رسالەنى يەتكۈزۈش

ئەۋەتتى:

ئۈچۈن:

نۆھ ئەلەيھىسسالامنى: يەككە-يېگانە ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلىڭلار.

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالامنى: يەككە-يېگانە ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلىڭلار.

مۇسا ئەلەيھىسسالامنى: يەككە-يېگانە ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلىڭلار. ئىسا ئەلەيھىسسالامنى: يەككە-يېگانە ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلىڭلار.

مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنى: يەككە-يېگانە ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلىڭلار.

ئاللاھ تائالا يۇقىرىدا بايان قىلىنغان ئىمتىيازغا ئىگە بىزگە ئىسىملىرى بىلدۈرۈلگەن ۋە بىلدۈرۈلمىگەن پەيغەمبەرلەرنى تۆۋەندەكى مۇھىم خىزمەتلەرنى ئادا قىلىش ئۈچۈن ئەۋەتتى:

1- ئىلاھى ۋەھىينى قوبۇل قىلىپ، ئۇنى ئۆزىنىڭ قەۋمى- مىللىتى ۋە ئەگەشكۈچىلىرىگە يەتكۈزۈش.

2- كىشىلەرگە ئاللاھ تائالانىڭ بىرلىكى ۋە ئىبادەتنى ئاللاھ تائالاغلا ئىخلاس بىلەن قىلىشنى تەلىم بېرىش.

3- ئىنسانلارنى ئاللاھ تائالانىڭ يولىغا يېتەكلەشتە كىشىلەرنىڭ ئۇلارغا ئەگىشىشى ئۈچۈن سۆز-ھەركەتلەردە ئۈلگە بولۇش.

4- ئۆز ئەگەشكۈچىلىرىنى ئاللاھ تائالاغا ھەقىقى تەقۋادارلىق قىلىش، تائەت-ئىبادەتلەرنى تولۇق ئادا قىلىش، بۇيرۇق-چەكلىمىلىرىگە بويسۇنۇشقا يېتەكلەش.

5- ئۆز ئەگەشكۈچىلىرىگە دىنى ئەھكاملارنى ئۈگىتىش ۋە گۈزەل ئەخلاقلارنى تەلىم بېرىش.

6- بۇت ۋە باشقا باتىل ئىلاھلارغا چوقۇنۇۋاتقان مۇشرىك ۋە ئاسىيىلارنى توغرا يولغا باشلاش.

7- كىشىلەرگە ئۇلار ئۆلگەندىن كىيىن تېرىلىدىغانلىقى، قىيامەت كۈنىدە قىلغان ئەمەللىرى ئۈچۈن ھىساب ئېلىنىدىغانلىقى، يەككە-يىگانە بولغان ئاللاھ تائالاغا ئىشىنىش، ياخشى ئەمەللەرنى قىلىش، بۇنىڭ مۇكاپىتى جەننەت

بولدىغانلىقى، ئاللاھ تائالاغا شېرىك كەلتۈرگەن، ئاسىيلىق قىلغانلارنىڭ ئاقىۋىتى دوزاخ بولىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈش.

بارلىق پەيغەمبەرنىڭ ھەممىسىنى بىر ئاللاھ ياراتتى، ئۇلارنى ئىنسانىيەتكە تەۋھىدىنى يەتكۈزۈش ئۈچۈن ئەۋەتتى.

كائىناتتىكى ھەرقانداق نەرسە، جانلىق ياكى جانسىز بارلىق مەخلۇقاتلارنى ياراتقۇچى ئاللاھ تائالانىڭ مەۋجۇت ئىكەنلىكىنى سۆزلەيدۇ. ئاللاھ تائالانىڭ بىرلىكىگە گۇۋاھلىق بېرىدۇ، ئاللاھ تائالا كائىناتتىكى بارلىق جانلىق-جانسىز نەرسىلەرنى، ئىنسانلار، ھايۋانلار ۋە ھاشارەتلەرنى ياراتقۇچىدۇر، ئۆلۈمنى، يوقالغۇچى ھاياتلىقنى ۋە ئەبەدىلىك ھاياتنى ياراتقۇچىدۇر.

مۇسۇلمانلار، يەھۇدىيلار ۋە خىرىستىئانلارنىڭ مۇقەددەس كىتابلىرىنىڭ ھەممىسىدە ئاللاھ تائالانىڭ مەۋجۇت ۋە بىرلىكىگە گۇۋاھلىق بېرىدۇ.

ھەقىقەت ئىزدىگۈچى، قۇرئان كىرىم ۋە باشقا مۇقەددەس كىتابلاردىكى ئىخلاس ۋە ئىلاھى تېمىلارنى چۈشۈنۈپ دەرىسلىك قىلسا، ئۇ ۋاقىتتا ئاللاھ تائالانىڭ ئۆزىگە خاس بولغان، باشقا باتىل ئىلاھلار شېرىك بولمىغان ئايرىم-خاس سۈپەتلىرىنى ئايرىيالايدۇ. بۇ سۈپەتلەر تۆۋەندىكىدىن ئىبارەتتۇر:

1- ھەقىقى ئىلاھ بولسا يارىتىلغۇچى ئەمەس، بەلكى ھەممىنى ياراتقۇچىدۇر.

2- ھەقىقى ئاللاھ بىردۇر، ئۇنىڭ ھېچ شېرىكى يوقتۇر. ئۇ بىر قانچە ئەمەس، دادىسى يوق ۋە بالىسىمۇ يوقتۇر.

3- ئاللاھ تائالا كىشىلەرنىڭ تەسەۋۋۇر قىلىپ شەكىللەندۈرىشىدىن پاكىتۇر. ئاللاھ تائالانى دۇنيادا كۆزلەر كۆرەلمەيدۇ.

4- ئاللاھ تائالا ئەبەدىدۇر، ئۆلمەيدۇ، ئۆزى ياراتقان نەرسىلەردىن بىرەر نەرسە بىلەن مۇجەسسەملەشمەيدۇ ۋە بىرلەشمەيدۇ.

5- ئاللاھ تائالا ئەبەدى ئۆز زاتى بىلەن تۇرغۇچىدۇر، غەيرىگە ئىھتىياجى بولمايدۇ، ئۆز بەندىلىرىدىن بەھاجەتتۇر، ئاللاھ تائالانىڭ ئاتا-ئانىسى، خوتۇن-بالىسى يوق، يىمەك-ئېچمەككە ياكى بىرەر كىشىنىڭ ياردىمىگە ئىھتىياجى يوق، ئەمما ئاللاھ تائالا ياراتقان بارلىق مەخلۇقاتلار ئاللاھ تائالاغا ئىھتىياجلىقدۇر.

6- ئاللاھ تائالا يۈكسەكلىك، كامالەت ۋە گۈزەللىك سۈپەتلىرى بىلەن يەككە-يېگانىدۇر، بۇ سۈپەتلەردە ھېچ نەرسە ئاللاھ تائالاغا شېرىك بولالمايدۇ، مەخلۇقاتلاردىن ھېچ بىرى ئاللاھ تائالاغا ئوخشىمايدۇ، ئاللاھ تائالاغا ئوخشايدىغان ھېچ نەرسە يوقتۇر.

يۇقىرىقى ئۆلچەم ۋە سۈپەتلەرنى (بۇنىڭدىن باشقا ئاللاھ تائالانىڭ ئۆزىگە خاس بولغان ئىسىم ۋە سۈپەتلىرىنى) باشقا باتىل ئىلاھلارنى رەت قىلىش ۋە رەددىيە بېرىشكە ئىشلىتىش مۇمكىن بولىدۇ.

ئەمدى ماڭا ۋاقىت بېرىڭلار! مەن يۇقىرىدا بايان قىلىنغان پەيغەمبەرلەرنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ بىرلىكى توغرىسىدىكى تەتقىقاتقا قايتاي، بۇ توغرىدا قۇرئان كەرىم ۋە باشقا مۇقەددەس كىتابلاردىن ئاللاھ تائالانىڭ بىرلىكىنى كۈچلاندۈرىدىغان بەزى دەلىللەرنى

نەقل قىلىمەن، لېكىن دەلىلنى نەقل قىلىشتىن ئىلگىرى سىلەر بىلەن تۆۋەندىكى نوقتىدا پىكىر بىرلىكى تۇرغۇزۇشنى خالايمەن:

بەزى خىرىستىئانلار ھەيران قىلىپ:
 ھەقىقەتەن ئاللاھ تائالانىڭ بىرلىكى
 روشەن ھەقىقەت، بىز بىر ئاللاھقا
 ئېشىنىمىز، ئۇنىڭدا سىلەر يەنە
 نىمە بىمەلگىم؟، دەيدۇ.

ھەقىقەتەن مېنىڭ بۇنىڭغا بېرىدىغان جاۋابىم، مەن خىرىستىئانلار توغرىسىدا كۆرگەن ماتىرىياللار ۋە ئۇلار بىلەن كۆپ قېتىم ئىلىپ بارغان دىئالوگلار نەتىجىسىدە، «ئاللاھ» دېگەن ئۇلارنىڭ نەزىرىدە (بەزىلىرىنىڭ تەسەۋۋورى بويىچە) تۆۋەندىكى ئېتىقادى قاراشنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ:

1 - «ئاللاھ» ئاتا.

2- «ئاللاھ» ئوغۇل.

3- «ئاللاھ» مۇقەددەس روھ.

ئاددى چۈشەنچە ۋە ساغلام پىكىر بۇ تېما ھەققىدە ئىزدەنگۈچىنى خىرىستىئانلاردىن تۆۋەندىكىدەك بىرقانچە سوئال سوراشقا تۈرتكە بولىدۇ:

سىلەرنىڭ «ئاللاھ» بىر دېگەن سۆزۈڭلاردىن نېمىنى چۈشىنىمىز؟، سىلەر شۇنداق دەپ تۇرۇش جەريانىدا ئۈچ ئىلاھنى كۆرسىتىسىلەر؟.

بىر ئاللاھ ئۈچ نەرسە بىلەن مۇجەسسەملەشتىمۇ؟ ياكى ئۈچ نەرسە بىر ئاللاھ بىلەنمۇ؟، (يەنى بىر ئۈچكە چۈشتىمۇ ياكى ئۈچ بىرگە چۈشتىمۇ)؟.

بۇنىڭدىن سىرت بەزى خىرىستىئانلارنىڭ ئىتىقادى بويىچە مۇشۇ ئۈچ ئىلاھنىڭ ئورۇندايدىغان ۋەزىپىلىرى، ماھىيەت ۋە شەكىللىرى بىر-بىرىگە ئوخشىمايدۇ:

1- «ئاللاھ» ئاتا= ئۇ ياراتقۇچى.

2- «ئاللاھ» ئوغۇل= ئۇ خالاس قىلغۇچى(قۇتقازغۇچى)

3- «ئاللاھ» مۇقەددەس روھ= ئۇ مەسلىھەت بەرگۈچى(كۆيۈنگۈچى،

ياردەم بەرگۈچى).

مەسىھ (ئىسا ئەلەيھىسسالامنى) ئاللاھنىڭ ئوغلى ياكى ئىلاھ ياكى ئىلاھنىڭ بىر قىسمى دەپ قارىغانلار تەۋرات-ئىنجىلنىڭ

تىكىستلىرى بىكىتكەن ھۆكۈمگە تامامەن زىت قاراشتا بولغان بولىدۇ. چۈنكى تەۋارت-ئىنجىلدىكى تىكىستلاردا: "ئاللاھ تائالانى دۇنيادا ھېچ كىشى كۆرەلمەيدۇ" دەپ بىكىتىلگەن.

"سىلەر ئاللاھنىڭ ئاۋازىنى ھەرگىز ئاڭلىيالمىسىلەر ۋە بۇ دۇنيادا يۈزىنى كۆرەلمەيسىلەر". (ئىنجىل يۈھەننا 37/5).

"ئاللاھ تائالانى ھېچ كىشى كۆرەلمەيدۇ ۋە كۆرۈشكە قادىر بولالمىدۇ".

(تىمۇساۋىسكە يىزىلغان تۇنجى خەت 16/6).

"ھايات بولغان ھېچ قانداق ئادەم مېنى كۆرەلمەيدۇ". (ئەلخۇرۇج 20/33).

يۇقىرىدا بايان قىلىنغان تىكىستلەر ۋە ئۇنىڭدىن باشقا تىكىستلەرگە كۆرە، مەن ئامانەتدارلىق، سەمىمىلىك ۋە ھەيرانلىق بىلەن شۇنى سورايمەنكى: ئىسا ئەلەيھىسسالامنى ئاللاھ تائالا دېگەن كىشىلەرنىڭ بۇ سۆزى بىلەن دۇنيادا ھېچ كىشى ئاللاھ تائالانى كۆرەلمەيدۇ ۋە سۆزىنى ئاڭلىيالمىدۇ؟ دېگەن تىكىستنى تەكىتىلگەن مۇقەددەس كىتابلاردىكى دەلىللەرنى قانداق مۇۋاپىقلاشتۇرىمىز؟!.

يەھۇدىيلار شۇنى بىلمەمدۇ؟ ئۆز ۋاقتىدا ئىسا ئەلەيھىسسالام ئائىلىسىدىكىلەر ۋە ئۇنىڭ ئەگەشكۈچىلىرى (بەزى خىرىستىيان مۇرىدىلىرى ئاللاھنىڭ ئوغلى دەپ ئىتىقاد قىلىدىغان) مەسھ-ئىسا ئەلەيھىسسالامنى كۆرمىگەنمۇ؟ ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىمىغانمۇ؟.

تەۋرات ۋە ئىنجىل ئاللاھ تائالانى ھېچ كىشى كۆرەلمەيدۇ ۋە ئاۋازنى ئاڭلىيالمايدۇ دېگەن تىكىستنى قانداق بېكىتتى؟ چۈنكى بىز ئۆز دەۋرىدە ھەممە كىشى كۆرگەن ۋە سۆزىنى ئاڭلىغان ئىسا ئەلەيھىسسالامنى ئاللاھ ياكى ئاللاھنىڭ ئوغلى دەپ ئېتىقاد قىلىدىغان كىشىلەرنى كۆپ ئۇچراتتۇق؟، بۇ يەردە ئاللاھ تائالانىڭ ھەقىقىتىگە ئالاقىدار بولغان يوشۇرۇن سىر بارمۇ قانداق؟!.

تەۋرات بۇنىڭ ئەكسىنى كۈچلاندۈرىدۇ. تەۋراتتا ئاللاھ تائالانىڭ بۇ سۆزى نەقىل قىلىنىدۇ: "مەن پەرۋەردىگار، بۇ يەردە مەندىن باشقا ئىلاھ يوق، مەن يوشۇرۇن سۆزلىمەيمەن، نىشانىمنى مەخپى قىلمايمەن، مەن ئاللاھ مەن ھەقنى سۆزلەيمەن، مەن راست نەرسىنى ئېلان قىلىمەن." (ئىشئىيا 45/19).

ئۇنداقتا ھەقىقەت

قايسى؟

ئىلگىرىكى، تىكىستى، تەكرا،

مۇقەددەس كىتاب ۋە قۇرئان كەرىمدىن ئاللاھ تائالانىڭ ھەقىقىتى توغرىسىدا ئىزدىنىش ئىلىپ بېرىش سەپىرىگە تەڭ ئاتلىنىش ئۈچۈن، سىلەر مۇشۇ تېمىنى ئىنساپ بىلەن تەپسىلى ئوقۇپ، بايان قىلىنغان تېكىست ۋە ئايەتلەرنى ياخشى تەپەككۈر قىلغاندىن كىيىن سىلەرنىڭ كۆز-قاراش، پىكىرلىرىڭلارنىڭ مېنىڭ پىكىرىمگە مۇۋاپىق كىلىشىنى ئۈمىت قىلىمەن.

تېمىغا رىئايە قىلىش ئۈچۈن، ئىزاھات
بەرمەستىن ۋەلىللەرنى كەلتۈرمەن،
بۇنىڭ بىلەن ئىلگىرىكى ھۆكۈم ۋە
تەسەۋۋۇرلارنى ئالماشتۇرۇۋەتمەستىن
تېمىغا كۆڭۈل بۆلۈپ بېقىڭ.

مۇقەددەس كىتابتا ئاللاھ تائالا ھەقىقى بىر
ئىلاھتۇر. (ئەھدۇل قەدىم).

ئى ئىسرائىل! قۇلاق سال: بىزنىڭ پەرۋەردىگارىمىز
ئىلاھىمىزدۇر، پەرۋەردىگارىمىز بىردۇر. (ئەتتەسنىيە 4/6).

بىزنى بىر ئاللاھ ياراتمىدىمۇ؟، ئۇ ئاللاھ بىزگە ھاياتلىق ۋە رىزىق ئانا قىلمىدىمۇ؟ (مەلاخى 15/2).

بىلىڭلار ۋە ماڭا ئىشىنىڭلار، تىپىڭلار، مەن مەن ئۇ ئاللاھ مەندىن ئىلگىرى ھېچ ئىلاھ مەۋجۇت ئەمەس، مەندىن كىيىنمۇ ھېچ ئىلاھ بولمايدۇ، مەن پەرۋەردىگار، مەندىن باشقا قۇتقازغۇچى يوق. (ئىشئىيائ 10-11).

مەن ھەممىدىن ئەۋۋەل، مەن ھەممىدىن كىيىن، مەندىن باشقا ھېچ ئىلاھ يوق، كىم ماڭا ئوخشايدۇ؟. (ئىشئىيائ 6/44).

مەن پەرۋەردىگار، مەندىن باشقا ئىلاھ يوق ئەمەسمۇ؟ مەن ئىنسانلارغا ياخشىلىق قىلغۇچى ۋە ئۇلارنى قۇتقازغۇچى، بۇ يەردە مەندىن باشقا ئىلاھ يوق. (ئىشئىيائ 21/45).

يۇقىرىقىدەك دەلىللەرنى

مۇقەددەس كىتابتا ئاللاھ تائالا ھەقىقى بىر
ئىلاھتۇر، دەپ قەيت قىلىنىدۇ. (ئەھدۇل جەدىد)

ئەبەدى ھاياتلىق بولسا سېنى ھەقىقىي ئىلاھ دەپ تونۇشتۇرىدىغان ۋە يەسۇۋا ئىسا ئەلەيھىسسالامنى سەن پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتكەنلىكىڭنى بىلدۈرىدىغان ھاياتتۇر. (ئىنجىل يۇھەننا 3/17).

ئىلاھىڭلار بولغان ئاللاھقا ئىبادەت قىلىڭلار، خىزمەت، تائەت-ئىبادەتنى پەقەت ئۇنىڭ ئۈچۈن قىلىڭلار. (ئىنجىل مەتتا 10/4) ئى ئىسرائىل قۇلاق سال: بىزنىڭ رەببىمىز ئىلاھىمىزدۇر، رەببىمىز بىردۇر. ھەقىقەتەن ئاللاھ بىردۇر، ئاللاھدىن باشقا ئىلاھ يوقتۇر. (ئىنجىل مرقەس 12/28-33).

ھەقىقەتەن ئاللاھ بىردۇر، ئاللاھ بىلەن ئىنسانلار ئارىسىدىكى ۋاستە بىردۇر، ئۇ بولسىمۇ ئىنسانلاردىن بولغان مەسىھ يەسۇۋادۇر. (تېمۇساۋىسكە يېزىلغان تۇنجى خەت 2/5).

بىر ئادەم ئىسا ئەلەيھىسسالامنىڭ يېنىغا كېلىپ: ئى سالىھ كىشى! مەن ئەبەدىلىك ھاياتقا ئېرىشىش ئۈچۈن قىلىشقا يارايدىغان ئىش قايسى؟ دەپ سورىغاندا، ئىسا ئەلەيھىسسالام ئۇنىڭغا جاۋاپ بېرىپ: "نېمە ئۈچۈن مېنى سالىھ دەپ چاقىرىسەن؟، بۇ يەردە پەقەت بىرلا سالىھ بار ئۇ بولسىمۇ ئاللاھ تائالادىن ئىبارەتتۇر" دېدى. (ئىنجىل مەتتا 16/19-17، پادىشا جىمىس نۇسخىسىدىمۇ شۇنداق).

بۇنىڭدىن باشقا ئاللاھ تائالانىڭ
(ئۈچ ئەمەس) پەقەت بىر
ئىكەنلىكىنى تەكىتلەيدىغان
تەكىتلەر، نە كەلتە، ەلەمسىز؟.

قورئان كه رمده ئاللاه تائالا هه قىقى بر ئسلاهنور.

ئاللاه تائالا مونداق دهيدو: ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ . اللَّهُ الصَّمَدُ . لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ . وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾ ته رجمسى: «ئى مؤهه ممد!» ئبىتقنىكى، ئو ئاللاه بر دؤر هه ممد ئاللاهقا موهتاج دؤر ئاللاه بالا تاپقانمو ئه ممد، توغولغانمو ئه ممد هبچ كشى ئونىغا ته خداس بولالمايدو.» [سوره ئخلاص 1-2-3-4- ئايه تكيجه].

ئاللاه تائالا مونداق دهيدو: ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾ ته رجمسى: «مهندن باشقا هبچ مه بود (به رهق) يوقتور، ماخلا ئبادهت قىلغىلار دهپ وهه يى قىلدوق.» [سوره ئه نبيا 25- ئايهت].

ئاللاه تائالا مونداق دهيدو: ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ ۚ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ ۚ وَإِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ ته رجمسى: «ئاللاه ئوچ ئسلاهنىكى بر دؤر، دبگؤچىلهر شه كسىز كاپىر بولدى. بر ئسلاهن باشقا هبچ ئسلاه يوقتور. ئه گهر ئولار ئبىتنؤنقان سؤزلىرىدىن قايتمسا، ئولارنىكى ئىچدىكى كاپىر بولغانلار (دؤنيا وه ئاخىرته) قاتتىق ئازابقا قالىدو.» [سوره مائده 73- ئايهت].

ئاللاه تائالا مونداق دهيدو: ﴿إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ﴾ ته رجمسى: «سىلهرنىكى ئسلاهنىكىلار شهك - شؤبهسىز بر ئسلاهنور.» [سوره سه ففات 4- ئايهت].

ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: ﴿أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ ۖ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ تەرجىمىسى: «ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ بارمۇ؟ (ھېچ ئىلاھ يوقتۇر) ئېيتقىنكى، ئەگەر دەۋايىڭلاردا راستچىل بولىدىغان بولساڭلار، دەلىللىرىڭلارنى كەلتۈرۈڭلار.» [سۈرە نەمل 64-ئايەت].

تەۋھىر رىيەنى ئاللاھنىڭ
ۋەھەر(ئىيىتىنى تونۇتۇش) قۇرئان
دەلىللىرىڭلارنى كەلتۈرۈڭلار.

خاتىمە

يۇقىرىدا بايان قىلىنغاندىن باشقا مۇقەددەس كىتاب ۋە قۇرئان كەرىمدە زىكىر قىلىنغان يۈزلەرچە دەلىللەر ئاللاھ تائالانىڭ يەككە-يىگانە ئىكەنلىكى ئۇنىڭدىن باشقا ھېچ بىر ھەق ئىلاھنىڭ مەۋجۇت ئەمەسلىكىنى تەكىتلەيدۇ. مۇقەددەس كىتابتا مۇنداق دەيدۇ: "ئى ئىسرائىل قۇلاق سال: رەببىمىز بىزنىڭ ئىلاھىمىزدۇر، رەب بىردۇر. ھەقىقەتەن ئاللاھ بىردۇر، ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوقتۇر." (ئىنجىل مرقەس 28/12-33).

قۇرئان كەرىمدە ئاللاھ تائالا بۇ ھەقتە مۇنداق دەيدۇ: ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ تەرجىمىسى: «ئى مۇھەممەد! ئېيتقىنكى، ئۇ، ئاللاھ بىردۇر.» [سۈرە ئىخلاس 1-ئايەت].

مۇقەددەس كىتاب پەقەت ئاللاھ تائالانىڭ بىرلىكىنى تەكىتلەپلا قالماستىن بەلكى، ئاللاھ تائالانىڭ بىردىن بىر ياراتقۇچى يەككە-

يىگانە قۇتقازغۇچى ئىكەنلىكىنىمۇ تەكىتلەيدۇ: "بىلىڭلار ۋە ماڭا ئىشىنىڭلار، مەن مەن ئۇ ئاللاھ مەندىن ئىلگىرى ھېچ ئىلاھ مەۋجۇت ئەمەس، مەندىن كىيىنمۇ ھېچ ئىلاھ بولمايدۇ، مەن پەرۋەردىگار، مەندىن باشقا قۇتقازغۇچى يوق". (ئىشئىياھ 10-11).

شۇنىڭ بىلەن ئىسا ئەلەيھىسسالامنىڭ ياكى مۇقەددەس روھىنىڭ ياكى باشقا ئاتالمىش مەبۇدلارنىڭ ئىلاھ ئىكەنلىكى توغرىسىدىكى سۆزلەرنىڭ ھېچ قانداق دەلىل-ئىسپاتى بولمىغان يالغان سۆز ئىكەنلىكى ئۇلارنىڭمۇ ئاللاھ تائالا تەرىپىدىن يارىتىلغان يارىتىلغۇچى ئىكەنلىكى، ئۇلارنىڭ كائىنات ئىشلىرى بىلەن ھېچ ئالاقىسى يوق ئىكەنلىكى، ئۇلار ئىلاھمۇ ئەمەس ياكى ئاللاھ تائالانىڭ نامايەندىسىمۇ ئەمەس ياكى ئاللاھ تائالانىڭ شەكلى ۋە ئوخشىشىمۇ ئەمەس، مۇقەددەس كىتاب ۋە قۇرئان كەرىمدە زىكر قىلىنغان بويىچە ئاللاھ تائالا ھېچ نەرسىگە ئوخشىمايدۇ، ئاللاھ تائالانىڭ ھېچ ئوخشىشى يوق.

ئاللاھ تائالا يەھۇدىيلارنىڭ ئازغۇنلىقى ۋە ئۆزىدىن باشقا ئىلاھقا چوقۇنغانلىقى ئۈچۈن ئۇلارغا غەزەبلەندى، **"پەرۋەردىگار ئۇلارغا ئاچچىقلىنىپ كايىدى"**. (ئەل ئەدەد 3/25). مۇسا ئەلەيھىسسالام ئۇلارنىڭ ئالتۇن موزىيىنى پاچاقلاپ تاشلىدى.

يەنە بىر تەرەپتىن خىرىستىئانلار ئىچىدىكى ئاللاھ تائالانى بىر دەپ ئىتىقاد قىلغۇچى مۇۋەھھىدلار (تەۋھىدچىلەر) ئاللاھ تائالانىڭ بىرلىكىگە ئىشەنگەنلىكى، ئىسا ئەلەيھىسسالامنىڭ (ئاللاھ تائالانى بىر بىلىشتىن ئىبارەت بولغان) توغرا تەلىماتىنى ئۆزگەرتىشنى رەت قىلغانلىقى، بولسى ۋە ئۇنىڭ ئەگەشكۈچىلىرىنىڭ قولىدا مەيدانغا كەلگەن ئۈچ ئىلاھلىق ئىددىيىسىنى ئىنكار قىلغانلىقى

ئۈچۈن، باشقا شېرىك ئىتىقادىكى خىرىستىئانلار تەرىپىدىن قاتتىق بىسىم ۋە زىيانكەشلىككە ئۇچرىدى.

سۆزنىڭ خۇلاسىسى: ئاللاھ تائالا ئادەم، نۇھ، ئىبراھىم، مۇسا، ئىسا ۋە مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنى (ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت، سالاملىرى بولسۇن) ۋە ئۇلاردىن باشقا بارلىق پەيغەمبەر-ئەلچىلەرنى، ئىنسانلارنىڭ ئاللاھ تائالاغا ئىشىنىشى، ئىبادەتنى ئىخلاس بىلەن پەقەت بىر ئاللاھقا قىلىشى، ئاللاھ تائالاغا ھېچ نەرسىنى شېرىك كەلتۈرمەسلىككە چاقىرىق قىلىش ئۈچۈن ئەۋەتتى. مانا بۇ ئۇلارنىڭ ئەلچىلىك ۋەزىپىسىنىڭ بىر ئىكەنلىكىنى ئىپادىلەيدۇ.

ئىباھەتكە لايىق بولغان ھەقىقىي
ئىلاھ بىرورۇر، ئۇ ئاللاھقا ئىباھەت

۸۴۸ ۱ ۰۰

بارلىق پەيغەمبەر-ئەلچىلەرنىڭ ۋەزىپىسى بىر، شۇنىڭ ئۈچۈن ئۇلارنىڭ دىنىمۇ بىر، ئۇنداقتا ئۇ پەيغەمبەرلەرنىڭ دىنى نېمە؟.

ئۇلارنىڭ ئەلچىلىكىنىڭ تۈپ ماھىيىتى "ئاللاھقا بويسۇنۇش" ئاساسىغا قۇرۇلغان. بويسۇنۇش دېگەن سۆز ئەرەب تىلى چۈشەنچىسىدە "ئىسلام" دېگەن مەنىنى ئىپادىلەيدۇ.

قۇرئان كەرىم ئىسلامنىڭ بارلىق پەيغەمبەرلەرنىڭ دىنى ئىكەنلىكىنى تەكىتلەيدۇ. قۇرئان كەرىمدىكى بۇ ھەقىقەتكە،

مۇقەددەس كىتابتىكى بۇ ھەقتە بايان قىلىنغان تېكىستلارنى ئەگەشتۈرۈش مۇمكىن بولىدۇ. (ئاللاھ تائالا خالىسا كىيىنكى كىتابچىدا مۇقەددەس كىتابتىكى بۇ ھەقىقەتكە نەزىرىمىزنى ئاغدۇرىمىز).

ئاخىرىدا، بىز تەۋھىدنىڭ ساپ جەۋھىرىنى ھاسىل قىلىش ئۈچۈن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ بىزگە يەتكۈزگەن ئەلچىلىكىنى قوبۇل قىلىشىمىز، ئۇنىڭغا ئىخلاس ۋە سەمىمىلىك بىلەن ئىشىنىشىمىز زۆرۈر بولىدۇ، لېكىن بۇنىڭ ئۆزىلا كۇپايە قىلمايدۇ بەلكى بىزنىڭ بارلىق پەيغەمبەرلەرگە ئىشىنىشىمىز زۆرۈر بولىدۇ، (بۇ پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا ئىشىنىشىمىز ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) ئۇلارنىڭ يولىغا ئەگىشىش، كۆرسەتمىسىگە ئەمەل قىلىش بولسا، بەخت-سائادەتلىك ئەبەدىي ھاياتنىڭ ئاچقۇچىدۇر.

ھەقىقەتكە يېتىش ئۈچۈن چىن قەلبىدىن ئىزدىنىۋاتقان قېرىندىشىم!، ئۇشتۇمتۇت ئۆلۈم كىلىپ ھاياتلىق پۇرسىتى ئاخىرلىشىشتىن ئىلگىرى بۇ ھەقتە تەپەككۈر قىلىڭ، ئويلىنىڭ، چۈنكى ئۆلۈمنىڭ قاچان كىلىدىغانلىقىنى (ئاللاھتىن باشقا) ھېچكىم بىلمەيدۇ؟.

بۇ مۇھىم ۋە كەسكىن ئىش توغرىسىدا قايتا-قايتا ئويلىنىپ پىكىر قىلغاندىن كىيىن، ھەقىقەتنى تاپىدىغان ئەقىل ۋە ساغلام قەلب بىلەن شۇنى قارار قىلىشقا قادىر بولالايسىزكى: شۈبھىسىزكى، ئاللاھ تائالا بىردۇر، ئۇنىڭ ھېچ شېرىكى يوقتۇر، ئاللاھ تائالانىڭ بالىسىمۇ يوق، بالا تاپقانمۇ ئەمەس دەپ ئاللاھ

تائالاغا شەكسىز ئىشىنىسىز، يالغۇز ئاللاھقا ئىبادەت قىلىسىز، مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنىڭ نۇھ ئىبراھىم، مۇسا ۋە ئىسا(ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە ئاللاھنىڭ رەھمەت، سالاملىرى بولسۇن) ئەلەيھىسسالاملارغا ئوخشاش ئاللاھنىڭ ئەلچىسى ۋە پەيغەمبىرى ئىكەنلىكىگە ئىشىنىسىز.

ئەگەر سىز خالىسىڭىز ھازىرنىڭ ئۆزىدىلا بۇ سۆزلەرنى قايتىدىن تەكرارلايسىز:

ئاللاھتىن باشقا ئىباۋەتكە لايىق ھېچ ئىلاھ
يوق، مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام ئاللاھنىڭ
ئەلچىسى دەپ گۇۋاھلىق بېرىمەن.

بۇ شاھادەت (گۇۋاھلىق سۆزى) بەخت-سائادەتكە تولغان ئەبەدىيلىك ھاياتلىق يولىغا بېسىلغان تۇنجى قەدەمدۇر، مانابۇ جەننەت ئېشىكلىرىنى ئاچىدىغان ھەقىقىي ئاچقۇچتۇر.

ئەگەر سىز ھەق يولدا مېڭىشنى قارار قىلغان ۋاقتىڭىزدا،
ووستىڭىزدىن ياكى مەسچىتكە يېقىن بولغان مۇسۇلمان
خوشنىڭىزدىن ياكى ئىسلام مەزگىزىدىن ياروھم سورىشىڭىز
مۇمكىن، ئەگەر مانا تىلپۇن قىلىشىڭىز ياكى ئېلخەت
ئاقتىڭىز، ئەھمەتسىڭىز، شەھىلەنە، سىز ئە

ئاللاھ تائالا قۇرئان كەرىمدە مۇنداق دەيدۇ: ﴿قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ﴾ تەرجىمىسى: «(ئى مۇھەممەد! مېنىڭ تىلىمىدىن) ئېيتقىنىكى، (گۇناھلارنى قىلىۋېرىپ) ئۆزلىرىگە جىنايەت قىلغان بەندىلىرىم! ئاللاھنىڭ رەھىمىتىدىن ئۈمىدسىزلەنمەڭلار. ئاللاھ ھەقىقەتەن (خالغان ئادەمنىڭ) جىمى گۇناھلىرىنى مەغپىرەت قىلىدۇ، شۇبھىسىزكى، ئاللاھ ناھايىتى مەغپىرەت قىلغۇچىدۇر، ناھايىتى مېھرىبان دۇر سىلەرگە ئازاب كېلىپ، ياردەمگە ئېرىشەلمىگىنىڭلاردىن بۇرۇن پەرۋەردىگارىڭلار تەرەپكە قايتىڭلار ۋە ئۇنىڭغا ئىتائەت قىلىڭلار، سىلەر تۇيىمىغان ھالەتتە سىلەرگە ئازابنىڭ ئۈستۈم تۈت كېلىشىدىن ئىلگىرى سىلەرگە نازىل قىلىنغان ئەڭ گۈزەل قۇرئانغا ئەگىشىڭلار.» [سۇرە زۇمەر 53-54-55-ئايەتلەر].

ئاخىرقى پىكىر:

بۇ رىسالىنى ئالدىنقى ئويلىنىپ، پىكىر قىلىپ ئوقۇغاندىن كىيىن،
ھەقىقىي ئىزۋەشتە سەمىمىي ئىنسان تۆۋەندىكى سوئاللارنى ئۆزىدىن
سورىماي تۇرالمايدۇ:

1- ھەقىقەت نېمە؟

2- خاتالىق نەۋە؟

ئاللاھ تائالا خالىسا مەزكۇر سوئاللار ۋە ئۇنىڭدىن باشقا مەسىلىلەر
توغرىسىدا كىيىنكى ئەسىرىمدە ئىزدىنىش ئىلىپ بارىمەن.
ئەسەرگە تۈزىتىش ۋە پىكىر بېرىشىڭلارنى قىزغىن قارشى
ئالىمىز.

ئاللاھ تائالا ھەممىمىزگە ۋەزىيا ئاخىرەتنىڭ ياخشىلىرىقىلىنى ئاتا قىلسۇن.

